



Nasjonalarkivet

FOLKEHELSEINSTITUTTET
Postboks 222 Skøyen
0213 OSLO

Avgjørelse om bevaring - mikrofilmer hos Kreftregisteret

Dato
09.06.2026

Vår ref.
2026/7065

Deres ref.
26/02337

Saksbehandler
Hans Knut Trærlhaug
seniorrådgiver

PB 4013 Ullevål Stadion
0806 Oslo

post@nasjonalarkivet.no
48 05 56 66

Org. nr.
961181399

Vi viser til brev av 20. april 2026, hvor Folkehelseinstituttet (FHI) foreslår bevaring og avlevering av 600-800 mikrofilmruller inneholdende medisinske opplysninger om pasienter med kreft.

Mikrofilmene ble brukt til å lagre kopi av mottatte opplysninger fra helsevesenet om personer med kreft siden starten av 1950-tallet, inkludert rettsmedisinske obduksjonsrapporter.

Nasjonalarkivet avgjør at innholdet på mikrofilmene skal bevares og avleveres til Nasjonalarkivet. Avgjørelsen er truffet etter bevaringsforskriften § 18 andre ledd.

Statlige organ skal med enkelte unntak avlevere arkivene sine digitalt til Nasjonalarkivet, jf. arkivforskriften § 20.

Nødvendig informasjon fra mikrofilmene er registrert i Kreftregisteret og/eller finnes som skannede bilder som er lagret i Kreftregisterets databaser. Imidlertid er noen av bildene av dårlig kvalitet og noen bilder har feil film- og billednummer. Mikrofilmene inneholder også mer medisinsk informasjon enn det som er registrert i Kreftregisteret. Det er også slik at innskannede obduksjonsrapporter fra mikrofilmene senere er fjernet fra Kreftregisteret.

Alt innhold på mikrofilmene må derfor mediekonverteres i sin helhet, inkludert obduksjonsrapportene, og en digital versjon avleveres til Nasjonalarkivet.

Analoge arkiv skal konverteres til digitalt format etter reglene i kapittel 3 i arkivforskriften. Overordnede regler om avlevering av arkiv fra statlige organ til Nasjonalarkivet finnes i arkivforskriften kapittel 4.

Med hilsen Nasjonalarkivet

Kjetil Korslien
områdedirektør

Ingrid Holløkken Lyngmo
avdelingsdirektør

Nasjonalarkivet

Deres ref.:

Vår ref.: 26/02337-1

Dato: 20.04.2026

SØKNAD OM BEVARING OG AVLEVERING AV MIKROFILMER – KOPI AV KREFTMELDINGER FRA KREFTREGISTERET

INNLEDNING

Kreftregisteret ved FHI har en samling mikrofilmer som inneholder kopi av kreftmeldinger fra starten av 1950-tallet til midten av 1990-tallet. Informasjonen på mikrofilmene er ikke lenger nødvendig å oppbevare fordi opplysningene enten er registrert elektronisk eller finnes som skannede bilder lagret i Kreftregisteret.

Vi søker om bevaring og avlevering av mikrofilmene til Nasjonalarkivet. Vi ber også om råd om håndtering av rettsmedisinske obduksjoner som finnes på mikrofilmene (se under).

Vi har tidligere vært i kontakt med Nasjonalarkivet v/Hans Knut Trælhaug om denne søknaden.

RETTSLIG GRUNNLAG

Behandling av opplysninger i Kreftregisteret er hjemlet Kreftregisterforskriften, jf. § 1-2. Dette inkluderer mikrofilmene. Det følger av Kreftregisterforskriften § 1-2 at Kreftregisteret skal inneholde helseopplysninger om alle personer i Norge som har eller har hatt kreft. Kreftregisteret skal inneholde helseopplysninger om forstadier til kreft, og godartede svulster i sentralnervesystemet. Registrering i Kreftregisteret omfattes ikke av krav om samtykke (ref. § 1-7). Av § 6-1 følger at Kreftregisteret skal oppbevare opplysninger i ubegrenset tid.

I følge § 2-4 skal den dataansvarlige sørge for at helseopplysninger som innsamles og behandles i Kreftregisteret, er korrekte, relevante og nødvendige for de formål de innsamles for. Opplysningene på mikrofilmene er ikke lenger nødvendige og relevante for Kreftregisteret, da nødvendig informasjon fra mikrofilmene er registrert i Kreftregisteret og/eller finnes som skannede bilder som er lagret i Kreftregisterets databaser.

Opplysningene i Kreftregisteret omfattes av taushetsplikt. Nasjonalarkivet praktiserer en adgangsbegrensning på 150 år på pasientjournaler¹, og det er naturlig at mikrofilmmaterialet omfattes av samme adgangsbegrensning.

¹ <https://www.arkivverket.no/kom-i-gang-med-arkiv/taushetsbelagte-opplysninger#!#block-body-1> Avsnitt 2, Sperrefristens lengde, siste ledd.

Utfordring knyttet til rettsmedisinske obduksjoner

Kreftregisteret fikk tidligere kopi av rettsmedisinske obduksjoner fra sykehusene, hvis det ble oppdaget kreft. Den rettsmedisinske obduksjonsrapporten ble da sendt til Kreftregisteret, slik at krefttilfellet ble registrert. I 2016 vurderte vår jurist at de rettsmedisinske obduksjonsrapportene måtte slettes, fordi de rettsmedisinske obduksjonsrapportene var politiets eiendom (ikke helsevesenets), og ble derved ikke omfattet av Kreftregisterforskriften. Kreftregisteret slettet alle rettsmedisinske obduksjonsrapporter i 2016, både de innskannede rapportene og selve registreringen av krefttilfellet i registeret (papirmeldingene ble slettet fortløpende etter skanning). Det var derimot ikke gjennomførbart å slette de rettsmedisinske obduksjonsrapportene fra mikrofilmene, og disse er derfor fortsatt lagret på mikrofilmene.

INNHALDET I MIKROFILMENE OG ARKIVMATERIALET

Kreftregisteret har mottatt opplysninger fra helsevesenet om personer med kreft helt siden starten av 1950-tallet. Opplysninger om personer med kreft er meldt inn på papir og omfattet patologisvar (kopier), kliniske meldinger, obduksjonsmeldinger og dødsattester. Mikrofilm ble brukt for å lagre kopier av all rapportert informasjon. Fra slutten av 80-tallet ble alle meldinger til Kreftregisteret skannet og lagret elektronisk, og bruk av mikrofilm var da ikke lenger nødvendig. Siden begynnelsen på 2000-tallet har innrapporteringen suksessivt gått over fra papir til elektronisk innrapportering.

På slutten av 90-tallet/begynnelsen av 2000-tallet overførte Kreftregisteret alle mikrofilm-bilder til bildefiler i Kreftregisterets hoveddatabase. Frem til midten på 2000-tallet gikk koderne i Kreftregisteret fortsatt inn og leste meldingene på mikrofilmene hvis de hadde behov for å kontrollere tidligere rapporterte opplysninger. De skrev da ut originalbildene fra mikrofilmene hvis det overførte bildet i databasen ikke var av god nok kvalitet (ikke var komplett, var utydelig eller lignende), og denne kopien ble skannet inn på nytt. De siste 10 årene er dette i liten grad gjort (kun i forbindelse med overføring til ny database og i noen kvalitetssikringsprosjekter).

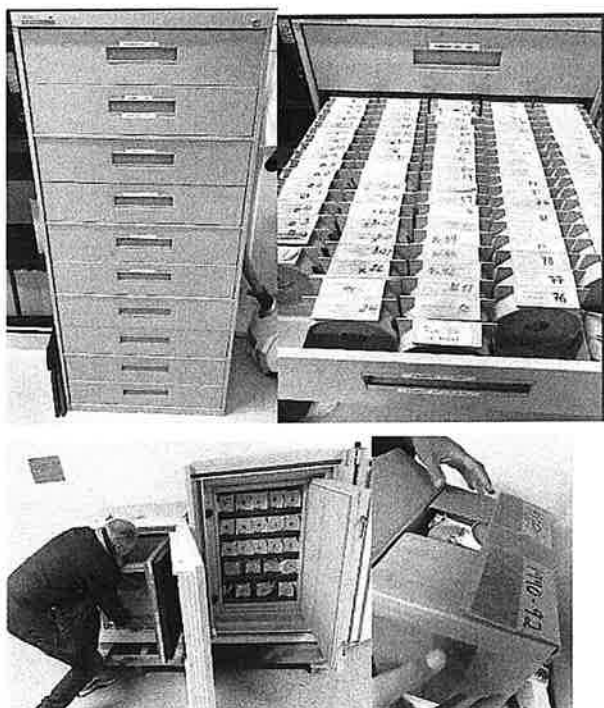
Innholdet på mikrofilmene, format og omfang

1. Opplysninger om pasienter med kreft

- **Format:** Mikrofilmruller, 600-800 stk (se *Bilde 1 Oppbevaring av mikrofilmene*).
- **Innhold:** Medisinske opplysninger om pasienter med kreft
 - Bilder av storkort og hullkort fra 1953 – 1974
 - På 50-, 60- og 70-tallet ble rapporterte opplysninger kodet inn på storkort og senere hullkort. Storkortene var en variant av hullkort, der opplysningene ble «kodet» på storkortene ved å klippe hull i ulike felter på papiret (eller la feltene være intakte).
 - Bilder av alle kreftmeldinger fra 1950-tallet til midten på 1990-tallet
- **Identifikasjon:** Direkte identifiserbare opplysninger
- **Tilgang og lagring:** Mikrofilmene lagres i ett arkivskap (originaler) og to låste safer (kopier) i kjelleren på Radiumhospitalet (se *Bilde 1 Oppbevaring av mikrofilmene*).
- **Bevaring:** Materiale søkes bevart og avlevert til Riksarkivet med en adgangsbegrensning på 150 år.

2. Kopi av rettsmedisinske obduksjoner

- **Format:** Mikrofilmruller, 600-800 stk. (se *Bilde 1 Oppbevaring av mikrofilmene*).
- **Innhold:** Rettsmedisinske obduksjoner, der det er oppdaget kreft. De rettsmedisinske obduksjonsrapportene ligger sammen med øvrige kreftmeldinger på mikrofilmene. Obduksjonsrapportene ligger altså ikke samlet.
- **Identifikasjon:** Direkte identifiserbare opplysninger
- **Tilgang og lagring:** Mikrofilmene lagres i ett arkivskap (originaler) og to låste safer (kopier) i kjelleren på Radiumhospitalet (se *Bilde 1 Oppbevaring av mikrofilmene*).
- **Kassasjon:** Materialet bør destrueres



Bilde 1 Oppbevaring av mikrofilmene

BEVARINGS- OG KASSASJONSVURDERING

Det meste av materialet fra mikrofilmene er tilgjengelig som bildefiler i Kreftregisterets systemer. Det er fortsatt noen bilder av dårlig kvalitet og halve/blanke bilder, samt bilder som har feil film- og bildenummer og som kan rettes ved bruk av mikrofilmene. FHI har derimot ikke ressurser til å gjøre en opprydding av bildefiler fra mikrofilmene av dårlige kvalitet, og har heller ikke tilgjengelig mikrofilm-maskin internt for å lese av mikrofilmene. De viktigste opplysningene (kjernevariablene) fra meldingene er registrert i kreftregisteret og oppbevares i ubegrenset tid. For Kreftregisteret er materialet ikke lenger nødvendig og relevant for å oppfylle formålet med registeret.

FHI har ikke ressurser til å oppbevare mikrofilmene på en måte som sikrer at materialet holder god nok kvalitet over tid og ikke ødelegges. Vi har heller ikke ressurser til å tilgjengeliggjøre materialet til forskning.

Mikrofilmmaterialet inneholder mer medisinsk informasjon enn det som er registrert i Kreftregisteret. Dette er et rikt materiale fra en periode der tilsvarende informasjon fra sykehusene hovedsakelig finnes i gamle papirarkiver for patologisvar og pasientjournaler. Mikrofilmmaterialet bør ha verdi for forskning og bør tilgjengeliggjøres slik at det kan brukes i fremtiden.

Mikrofilmene inneholder som tidligere nevnt opplysninger fra rettsmedisinske obduksjoner, som Kreftregisteret ikke har hjemmel til å oppbevare.

OPPSUMMERING OG KONKLUSJON

FHI søker om bevaring og overføring av mikrofilmene til Nasjonalarkivet og at materialet omfattes av adgangsbegrensning i 150 år.

FHI ønsker Nasjonalarkivets vurdering iht. at mikrofilmene inneholder rettsmedisinske obduksjoner som ikke kan oppbevares i Kreftregisteret. Vi ber om råd med tanke på om, og evt. hvordan denne informasjonen kan fjernes fra mikrofilmene og om dette kan gjøres av Nasjonalarkivet ved en ev. avlevering av materialet.

Vennlig hilsen

Unni Margrethe Linde
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Liste over kopimottakere:
NASJONALARKIVET (Datterselskap), Martin Bould
Seksjon for dataflyt, Lena Maria Holmström